

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Români”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Dotățiunea clerului.

În zilele din urmă domnul ministru de culte și instrucțiune publică dimpreună cu cel de finanțe, au publicat ordinațiunea, cu care pun în practică legea despre dotațiunea clerului.

La timpul seu am publicat și noi cea ordinațiune, care este chemată a da mână de ajutoriu și bisericilor în adunarea datelor despre calificațiunea personală a preoților, despre venitele pe cari legea le compută în dotațiune, și despre acele venite, cari vin a se detrage, când vorba e se vină statul și se întregescă dotațiunea până la suma minimală de 400 respective de 800 fl.

Despre însași legea acăsta, pentru noi în multe privințe gravaminală, nu vom vorbi acuma.

S'au ocupat cu ea forurile competente bisericesti. S'au ocupat consistorul archidiecezan, s'au ocupat consistorul metropolitan, și o au derivat spre ulterioară afacere la forurile competente.

În primăvara anului viitoriu una dintre principalele probleme ale sinodului eparchial va fi, a se pronunța în meritul acestei legi, după-cum o reclamă interesele bisericești.

Dacă voturile acestor corporațiuni vor fi în unanimitate pentru una sau alta dintre alternativele posibile, atunci întrégă biserică de o parte fiind, voturile vor fi obligătoare pentru toți, ce respecteză voia bisericești.

Dacă cumva voturile sinodului diecesan vor diferi, fiind unele pentru a ne folosi de favorurile materiale, pe cari le acórdă legea, altele în contra acestor favoruri atunci îndată după încheierea sesiunilor sinodale, în sesiune extraordinară congresul nostru național-bisericesc, care ca reprezentanța su-

premă a întregii provincii metropolitane va rostî cuvântul din urmă în această afacere de excepțională importanță pentru biserică noastră.

În afacerea acăsta și până acuma s'a scris mai mult decât trebuia, s'au divulgat secrete de ale oficiului, s'au publicat nominal prin diare membrii consistorului, cari din capul locului au luat tinută ostilă contra acestei legi, s'au stigmatizat ca neamici ai bisericești cei-ce au avut alte vederi, s'au prezentat ca prezenți la ședințele consistoriale asesori, cari în fapt nu au fost la ședințe.

Tôte aceste și alte provocări ar pute fi justificare, ca și noi să eșim cu vederile anchetei consistoriale, care încă trebuie să fi avut resônele sale tot în interesul bisericești.

Fiind însă afacerea pendentă la forurile superioare, noi nu avem îndreptățire să prevenim cu publicarea actelor.

Va veni pôte timpul și la acăsta, acuma noi însă nu o vom face.

Și dacă totuși ne-am ocupat la acest loc cu afacerea din chestiune, o am făcut pentru cuvântul, că tocmai acuma este sub presă cerculariul consistorial, prin care se publică ordinațiunea ministerială, și se ordineză adunarea de date nouă.

Încă prin anul 1895, ministrul de culte a cerut date despre dotațiunea clerului nostru, spre a se puté orienta asupra sumei recerute pentru eventuala întregire a venitelor parohiale în metropolia noastră.

În virtutea unui conclud al congresului din 1895, eparchiile au dat datele cerute de ministrul de culte.

Datele acelea însă în cele mai multe locuri s'au făcut în totală necunoscință de cauză.

Acăsta a fost — credem noi — și rațiunea pentru care legea din chestiune — artichel XIV. din 1898 — a dat guvernului libertatea de a face nouă culegere de date.

Biserică noastră s'a pus pe favorul acesta, și a luat concludul de a se face

culegere de date nouă — în deplină cunoscință de cauză, și după împrejurările actuale, cari în cei 2 ani din urmă s'au schimbat.

Cerculariul consistorial se trimite în zilele acestea, se trimite și instrucțiunea ministerială în traducere, se trimite în traducere și blanchetele ministeriale, atât cele privitoare la calificațiunea preoților, cât și cele privitoare la venite.

Lucrarea acăsta va trebui să se facă cu totă atențiunea, cu totă acuratețea, în interesul bunului nume al bisericești noastre.

Vom promova la guvern, sau nu vom promova datele culese, acăsta acuma nu se scie. Una se scie: vom avé date adunate, cari ne vor deschide ochii și nouă, și ne vor împingea la seriôse îngrijiri ulterioare, ori care ar fi votul bisericești în afacerea care a provocat adunarea datelor.

Din senatul României.

— Chestia rentei. —

Discursul d-lui Titu Maiorescu
(Urmare și încheiere.)

Ce este acăsta d lor? Pôte a fost o simplă acomodare budgetară, căci este evident că nu o lege se pôte schimba prin modul inscripțiunei în sensul budgetar! De exemplu, la profesorii universitari, sunt câți-va profesori într-o situație excepțională la noi: cu legi speciale au fost aduși dd. Babeș și Assaky, și prin legi speciale li s'a prevăduț o anume sumă anuală! Însă în budgetul nostru nu se relevă anume legile speciale pentru Assaky și Babeș și se trece numai cifra întregă la Universități. Dar din acest fapt, când cuprinși în aceste date în budget, nu rezultă că este abrogată legea lor specială. Este numai o simplificare la votarea budgetelor, ca să nu fie prea multe articole de votat. Va să dică, din faptul, că o alocațiune budgetară, iertați-mi expresia familiară, este trecută cu toptanul, nu este desființată, vre-o lege specială, și din cifra de 144,500, de o sa le înglobată, aici tôte bisericești și școlile din străinătate, prin urmare și biserică Sf. Nicolae și școlă din Brașov,

nu se pôte deduce, că este oslabire sau o anulare a legilor speciale, căci legile nu se pot desființa de cât tot prin legi și nu prin budget.

Așa fiind istoria acestei chestii, așa fiind tot firul acestei alocațiune și înțelegere, vă rog să încercăm acum a ne explica cuvintele din urmă, și se înțelegă a noastră de la 15 Mai anul curent de d. ministrul-președinte, acele cuvinte cari m'au făcut atunci să cer cuvântul și m'au îndemnat acum să i adresez interpelarea de față.

Iată ce spune d. Ministrul-Președinte.

„În 4 Martie, onor. d. Lascar dădea: Nu am mers însă așa de departe, încât să refuzăm școlilor din Brașov sumele cari sunt înscrise în bugetul Statului nostru, fiind că acele sume reprezintă veniturile bunurilor cari au aparținut Bisericești din Brașov, pe care le-a dat Statul Român“.

Iar d. Take Ionescu îl intrerupe astfel: „D. Sturdza a oprit din nou a se mai libera acăsta sumă.“

„Așa dar d. Lascar, în 4 Martie a afirmat, nu în ascuns, nu pe sub mână, ci deschis, în Parlament, că d-sa, în timpul ministeriului Aurelian, a dat subvenție școlilor din Brașov și m'a dat pe mine că nu am dat-o. Și la asertiunea d-lui Vasile Lascar s'a asociat și d. Take Ionescu, confirmând cele șise de d. Lascar... D. Brabețeanu m'a întrebat: dacă am dat vre-o sumă școlilor din Brașov. Răspund clar că nu am dat nici o para, nici la întâiul nici la al doilea minister.

„Mă întrebă de ce nu am dat? Răspund clar și neted: fiind-că cunoșteam rescriptul guvernului ungar din 1875 și legea ungară din 1883, cari interdic, sub pedepsă de a fi închise, ca școlile românești de dincolo să primescă subvențiuni de la guverne străine, și fiind-că nu era clarificat că ceea ce se dă la Brașov nu e o subvențiune, ci o rentă pentru bunuri ce s'au ridicat din proprietatea bisericești S-tului Nicolae“.

Astăzi după ce la 1875, la discutarea legislativă a lucrului, era clarificat, după ce deja la 1860, cum ați văduț din scrisôrea tatălui meu, era clarificat, d. Sturdza nu e clarificat.

„Acestea le am expus și cu ocasiunea răspunsului la interpelarea d-lui Petre Gră-

FOIȚA.

La sfințire de biserică.

Cuvântare

rostită la sfințirea bisericești reparate din Sighișoara, de protopresbiterul Dimitrie Moldovan.

Cât sunt de iubite lăcașurile Tale Dómne, Domnul puterilor, sufletul nostru dorește și se topește după curțile Domnului! Nu e aici altă, decât casa lui D-șeu și pórtă cerului!“

Moise cap. I. st. 29.

Care e ôre cauza, iubii ascultători, care V'a îndemnat a Vê aduna aici în acest loc sfânt, în casa lui Dumneșeu într'un număr așa însemnat?

Bétrâni și tineri, toți fii ai sfintei noastre bisericești ortodoxe române, ce împrejurare deosebită Vê mișca astăzi la atâtă laude?

Védu, în inimile Vêstre înótă ađi în o bucurie nespusă.

Par'că toți suntem pătruși de o adeverată arétare dumneșcă. Fețele Vêstre spun, iubii ascultători, despre un eveniment,

ce desvóltă în inimile Vóstre o bucurie sufletéscă și trupéscă.

Care deci este cauza dreptei vóstre bucurii? În deleg, iubiți ascultători. Mă bucur și eu împreună cu voi, iubii mei fii sufletesti!

Da, aveți și avem cu toții cauză a ne bucura, și bucurându-ne să mulțumim lui Dumneșeu, Impératul Impéraților și Domnului Domnilor, de tôte câte ne-a dat nouă.

Casa acăsta a lui D-șeu, sfânta noastră biserică, precum înșivé sciți, de mult încá avea lipsă de o reparatură radicală, de o înnoire.

Cu durerea inimii, priveam cu toții și unul fiecare la ea, la starea decăduță și ruinată, în carea se afla, dar durere, că nu ne-a aflat străinul unul lângă altul, nu ne a aflat uniți în cuget și simțiri — până în Dumineca din 23 Iuniu a c. ăia cea binecuvântată de Dumneșeu pentru biserică noastră, pentru poporul nostru, cândmi-am ridicat glasul cătră poporul nostru credincios, apelând la inima lui pentru ajutoriu benevol în scopul reparării sfințimostre bisericești.

Cuvântul meu, laudă și înălță din ceriu, a căduț pe pământ bun; poporul nostru cu însuflețire, pe întrecute a contribuit spre acest scop sfânt, ba reclamând starea bisericești noastre o reparatură și mai însemnată și mai co-

respundétore, a suferit și primit cu căldură inimii, démne de tótă lauda, și o repartițiune spre acest scop. Capii conducători s'an uniți în cuget și simțiri și dorința noastră ferbinte s'a împlinit.

Astăzi dar, iubii ascultători, când suntem fericiți a vedea acăsta casă a lui Dumneșeu, sfânta noastră biserică, înótă, împodobită și sfințită, carea iată este cauza dreptei noastre bucurii, înșivé trebuie să venii la acea convingere, că dragoste, pacea și buna înțelegere între frați, aduce folose mari făcânduia, îndeosebi și obștei întregi, pe când ura, neînțelegerea și vrașba dintre frați, este în stare a ruina, a nimici chiar și cetățile cele mai mari și pompóse.

Renoită deci acum sânta noastră biserică, datorința creștinești ne impune nouă tótvor, ca cu înótă puteri sufletesti, cu înótă révnu de mântuire sufletéscă, să o cercetăm, și aici, aici cu deosebire în casa lui Dumneșeu, care nu e alta, fără pórtă ce conduce spre ceriu, cu inimile deschise, cu mințile luminate și cu conscientă și dragoste curată creștinești, să ne rugăm lui Dumneșeu să ne facă părtaşe de darurile sale ceresti și pe făcându-le să se deschidă mâna sa îndurátore spre toți aceia, cari nefățărîți rugându-se, cer ajutoriu său, să-l rugăm ca să ne apere, să ne scutése de tot reul, de foc, de ciomă, de sabie,

de venirea altor neamuri și de războiul cel dintre noi.

Suflete creștine! dacă dorești a vorbi cu Dșeul tșu, dacă dorești a-i descoperi taintele inimii tale, cu umilință religioasă înaintea lui, — de voiesci să fi mai aproape de dșeul, Oh! iubite creștine, vină aici în biserică, în casa sa, aici își va deschide ochii să vadă credința ta, și-și va pleca auzul său să audă rugăciunea ta ferbinte, căci acest lăcaș și l'a ales și l'a sfințit. Aici te așteptă, Dșeul Tșeu, să te primescă în tot timpul — darurile sale ceresti să fi-le-a deșus pentru credinciosul său popor. Iubite creștine! Dșeul tșu aici locuesce, pentru că „nu e aici alta, decât casa lui Dumneșeu“.

Dacă cumva, iubite creștine, te scii și te simțesci nevrednic de a fi cu Dșeul tșeu și de al primi pe el, aruncă te cađi înaintea lui cu pocăință, te rog de îndurarea lui cea nemărginită, și el răngăte cerese, carele a trimis în lume pe Fiul său, Dl nostru Iisus Christos pentru cei păcătoși, pentru rescum-părarea lor, te va primi, te va ierla de păcatele tale, „căci nu e aici alta decât casa lui Dumneșeu!“ Faptele vóstre, iubii, să fie fapte bune, fapte creștinești, aveți credință, aveți nădejde și aveți, iubii, dragoste; înzestrați au creștinești trei floari crescute cu aceste trei floari crescute și eșite din rostul

dişteanu. Ce am şis atunci? Atunci am spus că nu am dat nimic nici întâiaşi dată, nici a doua oră. D. Brabeşteanu mai avea încă un mijloc de convingere. Să citescă cuvintele d-lor Vasile Lascar, şi Take Ionescu, ca să se convingă că în adevăr nu am dat nimic.

„Nu am crezut de cuviinţă ca să dau renta datorită, ca să nu se înrăiască situaţiunea.”

Aşa e în Monitor. Pe româneşte, ar fi mai bine „să nu se înrăiască situaţiunea”, căci „să se înrăiească” sună urît (ilaritate).

Apoi bine, D-le Ministru Preşedinte, legea aceea Ungară de la 1883, ne cum rescriptul administrativ de la 1875, erau lucrătoare la 1884. De ce aţi dat la 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, fiind D-stră Ministru? Cum de am dat eu la 1888 şi 1889, au dat urmaşii mei de la 1889 la 1895, a dat chiar D-nul Mărăzescu sub Ministerul Au relian?

S'a înrăit „situaţiunea sa?” se înrăutătesce situaţiunea? Dar a cui situaţiune se înrăutătesce? situaţiunea bisericeii de dincolo? D-le Ministru Preşedinte, acesta este treaba ei. Dacă Biserica de dincolo, dacă consistoriul archidiececan de dincolo, aceia cari au Biserica lor autonomă, trimit omenii lor aci, ca în virtutea celor două legi, cu plenipotenţă în regulă, să primescă aceia alocaţiune bugetară, se vede că ei înţeleg situaţiunea, şi că pentru existenţa şcolilor, avea sută de mii de lei, care le-aţi refuzat-o de 3 ani, era o cestiune importantă ca să potă exista. Şi D-vostră le-o refuzaţi?

Dar eu — scuzaţi-mă dacă v'o spun, nu aşi voi să lipsesc de elementara modestie, şi cuviinţă ce v'edatoresc — eu nu admit, nu cred că este bine să se admită, ca un ministru de aici să se amestece şi să spună celor de dincolo, cum trebuie să fie situaţiunea lor, bună sau rea, faţă de guvernul unguresc.

Nu este tréba d-vostră de a spune bisericeii din Braşov: tu trebuie să fii aşa sau almintrelea, când vine să ceară ceea ce crede ea că este drept. Acesta este un amestec prejudiciabil al Statului nostru în afacerile de dincolo, şi dacă se continuă, poţe legitima ceea ce vor să facă Ungurii; este o stare intolerabilă ce se crează.

În toate chestiile trebuie să ne ferim de amestecul nostru politic printre românii de peste Carpaţi.

Citesc prin gazete că dincolo este acum o alegere de metropolit. Să ferescă D-şeu ca un partid politic de aci să aibă candidatul seu dincolo.

Ce am zice noi, dacă la o alegere de metropolit al nostru în Bucureşti şi-ar permite cineva să pună un candidat unguresc

propoveditoriu a Fiului lui Dşeu, a Dului nostru Iisus Christos, Vê-veţi câştiga pre lângă fapte bune mângăere, bucurie, fericire aici pe pământ şi fericire dincolo de morment în viaţa vecinică.

Una dintre faptele cele mai mari creştinesci a-ţi împlinit voi toţi, toţi iubivilor, cari a-ţi contribuit, a-ţi jertfit dintru nostru pentru înnoirea Sfinteii bisericeii, căci scris este „fericiţi toţi aceia, cari iubesc podoba casei lui Dşeu!” fericiţi toţi aceia, cari au stăruit, au lucrat şi ostenit spre acest scop sfânt şi plăcut bunului şi înduratuului Dumneşeu!

Dumneşeu să Vê primescă darurile şi jertfele Vostre, iubivilor, cum a primit filerii vèduveii din sfântă Evanghelie. D-şeu să binecuvinteze pre cei ce vor întra şi eşi din acesta sfântă biserică, D-şeu să v'edobinecuvinte pre toţi cu sênătate şi cu viaţă, iubivilor poporeni, ca să v'eputeţi mângăia în acesta sfântă şi înoită biserică cu sufletele vostre de sfântă şi dumneşeească slujbă, şi preste tot de cuvântul bunului, înduratuului şi marelui Dşeuului nostru, cărnia aici să-i aduceţi rugăciunile şi jertfele vostre şi pe carele toţi rugându-l să-i dicem, cu deosebire cu acest privilegiu însemnat pentru biserică şi poporul nostru: „Mărire Ţie celui ce ai arătat nouă lumină, Mărire întru cei de sus lui D-şeu şi pre pământ pace şi între noi toţi, iubivilor poporeni ascultători, bună învoire”. Amin!

sau rusec? ! L-am sfâşia! Să fie un candidat de partid politic dela noi în ţara Ungurescă! Dar voiţi să 'i băgaţi în foc pe omenii aceia?

Nici un amestec de politică militanţă dincolo — iată singura regulă de procedare.

Când vine de dincolo, conform legii noastre de dincoco, reprezentantul şcolii şi bisericeii din Braşov şi v'edere, trebuie să plătiţi ce este scris în bugetul ţerii, trebuie să plătiţi, fără amestec la ce fac ei, fără să v'efaceţi d-vostră judecător, dacă se înrăutăteşte situaţiunea lor sau ba.

Dar poţe că cuvântul „se înrăutăteşte situaţiunea” nu se înţelege că se înrăutăteşte situaţiunea bisericeii din Braşov, ci poţe se înrăutăteşte situaţiunea personală a d-lui Dimitrie Sturza ca Ministru-President în Bucureşti.

Acăsta se poţe. Dar după declaraţiile violente ca drept public, inadmisibile ca teorie de stat, indiscutabil de eronate, ce le-aţi făcut ca şef al partidului liberal în sala dela Orfeu la 1894, poţe că situaţiunea d-vostră se fie astăzi aşa de penibilă faţă de Guvernul unguresc, în cât să nu mai îndrănişi să faceţi nici aceea ce au îndrăniţi toţi ministrii Români să facă înaintea d-vostre, adecă să execute legea ţării lor în ţara lor. Acăsta se poţe. Dar acăsta este atunci calamitatea guvernului acesta, şi a partidului care l susţine, şi poţe că au simţit-o toţi în momentul de faţă.

Dar în definitiv, calamitate este vorbă vagă. Însă este aci ceva mai grav, fiind-că e mai precis.

D-vostră, partid liberal, aţi făcut legea de responsabilitate ministerială, aţi promulgat-o în Maiu 1879 şi aţi înscris acolo un art. 3. care rosteşte:

„Se va pedepsi cu interdicţiunea dela 3 ani până la maximum totă viaţa, de a mai ocupa funcţiuni publice, ministru care va fi semnat sau contrasemnat decrete sau va fi luat dispoziţiuni, care violază un text expres al unei legi existente.”

Textul expres a două legi existente v'edprescrie: plătiţi 38,500 lei Bisericeii sf. Nicolae şi şcolilor române din Braşov. Conform căruui drept aţi luat dispoziţiunea, — căci de aceea mi-am permis să adresez interpelarea d-lui ministru-presedinte, — aţi luat dispoziţiunea ca colegul d-vostră dela Culte şi instrucţiune publică să nu plătescă nici un ban, adecă să nu execute acele legi?

Se poţe ca o lege să aibă inconvenient, dar atunci aveţi curajul şi veniţi să cereţi modificarea legii, şi să vedem atunci o majoritate liberală în Cameră şi Senat retrăgând acea subvenţie. Sau veniţi cel puţin cu un bil de îndemnitare, şi să vedem majoritatea liberală a Senatului şi Camerei dând bil de îndemnitare, că trei ani de arêndul aţi refuzat şcolilor române din Braşov renta legală.

Dar nici bil de îndemnitare, nici contralege votată, din contră cu două legi pozitive în dreptul nostru, ştiute şi executate de toţi de la 1868 una, şi de la 1875 a două, păzite de toţi, până şi de slabul ministru, fiind-că aveţi puterea de fapt să spuneţi înaintea Senatului, nu dau nici un ban, de şi legea m'edobligă să dau. Acăsta înţelegeţi D-vostră prin respectul legilor?

Acăsta e pregătirea la respectul legalităţii în partidul liberal, de când cu şefia d-v. Acest respect al legii se-l înveţe aceti tineri ce ne ascultă împrejur de la tribună ca fiind formula de progres şi de cultură a partidului naţional-liberal?

Noi nu suntem partişani ai acuzărilor ministeriale, şi am dovedit-o când cu acuzarea contra lui Brătianu. N'aşi dori să fie vre o acuzare ministerială nici în contra ministruului preşedinte actual. Dar, d-lor, de şi omenii cu minte recunosc că greşelile politice nu se pedepesc, ci se îndreptăză, recunoşteşi şi d-v-otră să se pun conştiinţele nostre ale tuturor în cea mai grea încercare prin actualul guvern. Făţisele înexactităţi, făţisele răsturnări de adevăruri publice şi internaţionale, făţisele declaraţiuni de cuvinte frumoşe şi alătura desmintişa lor prin faptele cele mai revoltătoare, făţisa mărturisire a ministruului-preşedinte: nu esecut legea română în cestiunea şcolilor, tăcerea Senatului liberal în majoritatea lui, sugrumarea discuţiunii când am cerut cuvântul la 15 Mai, măcar în chestia regulamentului, ca să m'edlăsaşi se şplic nedumerirea cu şcolile dela Braşov, să

nu remăe strecurată idea primejdiosă, se nu se dea armă duşmanilor ca să se dică că e îndoială la noi, dacă e subvenţiuno sau obligaţie recunoscută, când interpretarea legală e în adevăr că e drept câştigat: după toate acestea, d-lor, acoperite de d-vostre, nu v'edmiraţi dacă, de când e partidul liberal în noua formare la guvern, s'a introdus scepticismul şi descuragiarea în totă suflarea românească. Partidul care va veni, ori cine va veni la guvern după acăstă nefericită formaţiune liberală, va avea mai întâiu de toate să redea românilor încrederea în dreptatea, în legalitatea şi în viitorul ţării acesteia! (aplauze).

Sfinţire de biserică.

(Tractul M.-Oşorheim.)

De pe Murş, Nov. 1898.

Onorată Redacţiune,

V'edrog să publicaţi următorul raport scurt despre frumosul act al sfinţirii bisericeii din Vidrăseu.

Duminecă la 8 Novembre v. (Arhangeli Michail şi Gavril) pe la orele 10 a. m. sosind în Vidrăseu protopresbiterul tractual Nicolau Măneguţ, însoţit de preoţi Ioan Bârsan din Egerseg şi Stefan Rusu din Nasna, a fost bineventat la casa parochială din partea parochului local Ioan Moldovan.

De aici s'a dus dl protopresbiter însoţit de preoţi prezenţi la biserică cea nouă.

Imbrăcându-se cu toţi în ornatele bisericesci, s'a început actul sfinţirii după un program stabilit înainte din partea P. O. D. protopresbiter tractual.

La serviciul divin solemn a participat P. O. D. Nicolau Maneguş protopresbiter, ca delegat al Esc. Sale de pie memorie arhiep. şi metrop. Miron Romanul, asistat de dnii preoţi: Nicolau Aron, paroch în Lasleul român, Ioan Bârsan, paroch în Egerseg, Stefan Rusu, paroch în Nasna, Isidor Suceava, paroch în Erdö-Sângeorgiu, Stefan StoicoVICIU, paroch în M. Cristur, Iacob Adam, adm. parochial în Corona şi Petru Popu, paroch în Cerghidul mare, tractul Târnavei.

Cuvântarea ocazională a rostit-o şeful tractual, Dl Nicolau Maneguş, într'un limbaj popular, argumentând prin exemple din viaţa practică, că ce rele mari sau cauzat naţiunei nostre prin desbinarea bisericeii în 2 părţi, ceea ce forţe bine se poţe observa şi în parochia Vidrăseu.

Începutul pentru edificarea bisericeii s'a făcut în anul 1896. Fiind însă poporul de o parte desbinat, iar de altă parte serac, dacă nu ar fi fost ajutorat din partea P. O. D. protopresb. Nicolae Maneguş, poţe nu ar fi fost în stare să se deserviră lucrul nici încă după 5 ani.

Dar prin stăruinţa şi ajutorinţa d-sale, se fac lucruri bune.

De când îl avem în mijlocul nostru, mai în fiecare an s'a predat destinaţiunei sale câte o şcolă ori câte o biserică. În anul curent pre lângă biserică din Vidrăseu s'a mai predat destinaţiunei şi şcolă din parochia Nasna.

După terminarea funcţiunilor bisericesci preoţiunea s'a dus la casa parochială, unde i-s'a servit un prânş. Toastele fireste n'au lipsit. Protopresbiterul a ridicat unul pentru vecnică odihnă a fericitului şi de pie memorie arhiep. şi metrop. Miron Romanul; parochul local pentru Dl protopresbiter etc. etc.

Doresc ca cât mai curând să ne mai putem întruni la astfel de acte solemne.

Un participant.

Din ROMÂNIA

(Noiuele alegeri în colegiul I. al Capitalei). Primăria Capitalei Bucureşti a fixat pentru ziua de 20 Decembre v. 1898, convocarea alegătorilor colegiului I. comunal din Capitală, pentru alegerea a 16 consilieri comunali.

(O încercare interesantă). La manutanţa centrală a armatei se continuă cu esperienţele pentru întrucarea în pânea de răboiu a unor noue substanţe alimentare.

Deocamdată sunt ore-cari încercări făcute cu brânza.

Produsele acestui stabiliment vor fi espuse şi la esposiţiunea universală din 1900, la Paris.

Grigore Cantacuzino, fost ministru de finanţe în actualul cabinet român, un fruntaş liberal, a încetat din viaţă în 21 Dec. n.

Porniri rele.

Din o corespondenţă nepublicată din lipsa de spaţiu, venită nouă dela un preot din partea locului de care e vorba mai jos, dăm aşi următoarea parte:

Turnu-Roşu, Nov. 1898.

În 7 Novembre n. a. c. s'a făcut alegere pentru congregaţiune în cercul numit al Bradului din comitatul Sibiului.

Cât privesc ţinuta alegătorilor s'asi, pot să dic, a fost de m'nă de totă lauda, întrucât ei au aflat cu cale şi de astădată a ţinea cont de dreptate şi egalitate, cedând Românilor din 5 candidaţi doi inşi. Alegerea în urma pactului ar fi decurs în cea mai bună ordine, dacă unii dintre notarii români nu s'ar fi distins prin spargerea solidarităţii Românilor. Adecă veşi dōmne, notariul din Veştem şi cel din Avrig umblau în ruţul capului, ca să reuşescă ei de membrii în congregaţiune, dar alegătorii n'au voit acăstă, ci şi-au ales reprezentanţi preoţi, cari fiind mai de aproape cunosători ai poporului, şciu mai bine şi durerile lui, şi astfel şi în congregaţiunea comitatensă vor şci şi cred că şşi vor şi da silinţa, ca să apere cu demnitate interesele cercului ce-l represintă.

N'aş fi amintit de opintirile dlor notari de-a se impune pe sine, dacă ea urmare a acestor opintiri n'aş fi observat un simptom îngrijitor, în popor.

Vorbesc de faptul regretabil că doi ţerani din Veştem, partişani de-ai notariului de acolo, se întrecuau în a aplica fel şi fel de cleveţe la adresa preoţiunei, dicând: „că de aci încolo notarii vor fi aleşi” şi că: „notarii sunt domni!” apoi mai multe lucruri lipsite de serioşitate. ba chiar ruşinose. Şi notabene, unul dintre ei, dacă nu m'edînşel, liferază lemne şi la institutul nostru archidiececan, de nu şi la Preavenerabilul Consistoriu archidieresan, prin urmare ura ce o documenta faţă de preoţiune, e neexplicabilă! Şi tot aşa om mai eri alaltă-eri se şti că a notariului. Şi acum? acuma e jude comunal şi veşi dōmne poziţia ce o ocupă l-l îndreptătesce a batjocori preoţiunea, şi e amicul notarilor. Vorba românilor: „trece Oltul, schimbă portul.”

E trist că atari curente şi idei demoralisătoare să introduc în popor prin omenii „stăpânilor”, chiar şi atunci când ei sunt... români. (Când sunt streini, e, fireşte, şi mai reu!)

Atât deocamdată.

Un preot ortodox.

Noutăţi.

Parastas în Arad pentru marele Andreiu. În 18 Dec. n. s'a sèvrşit în Arad parastas pentru odichna sufletului marelui Andreiu. Au servit: dl profesor Ioan Petran, părintele Gavril Bodea şi părintele Traian Văşianu, care a rostit un prea frumos panegiric, apelând călduros pentru contribuii la fondul pentru monumentul lui Şaguna.

„Tribuna Poporului” dela Arad, are în fruntea numărului seu de Marţi, un articol, care în primele sale 3 din 4 părţi e atât de jonic injurios la adresa membrilor consistoriului nostru archidiececan, şi la adresa rudenilor (iarăşi nu încape de aceste rudeni!) fericitului întru domnul regretat Metropolit Miron Romanul, — că omul trebuie să stee la îndoială de mai are de-a face cu omeni în totă firea, când cetesc scriese, în chestii de aie nostre bisericesci, a omenilor dela „Tribuna Poporului”? Chiar şi în cercuri românesci străine de biserică noastră, omenii au rămas forţe disgustaşi de fōia, în care într'un limbaj atât de trivial se poţe scrie despre bărbaţi respectabili, încărungiţi în muncă grea şi fără şgomot.

Dar pôte fi vorbă despre acuzele temerare ale „Trib. Pop.“, când hotărârile de continuare a colectei pentru a putea realiza odată ideea aprobată de Congresul din 1876, condus de repositul Metropolit, — s'au luat de Venerabilul nostru Consistor în ședința dela 6 Iuliu 1898, pe când trăia regre-atul Arhiepiscop și Metropolitan Miron, și s'au luat cu știrea și cu consensul, ba cu îndemnul lui chiar!, iar espedarea circularului-apel s'a făcut de aici în jumetatea întâie a lunii Septembrie, *deci tot fiind în viața Metropolitanului Miron, și, prea firește, cu știrea densusului!*

Că diarul nostru a venit cam târziu cu pledarea sa în cauză, e că în curând au intervenit evenimente grave și dureroase ce l'au preocupat în prima linie, ca chestia școlilor din Brașov, apoi bóla cea lungă, de aprópe două luni, a Metropolitanului, pe urmă jalea grea ce ne-a cuprins și absorbit pe toți prin mórtea lui, — și de aceea am reluat noi, ca diar, chestia abia după ce ne-am mai liniștit puțin, și am cređut și timpul oportun, promițtor de un rezultat bun.

Iar pentru această explicată întârziere a noastră, ca tóie, pôte om în tótă firea veni să arunce la adresa ómenilor consistorului, *care și-a făcut datoria în calea sa* (prin trimiterea circularului-apel tuturor comunelor), și la adresa cercurilor nostre conducătoare bisericesci, atâtea infame insulte și in-sanități, câte „Trib. Pop.“ o face în acel articol?

E nedemn să mai stăm de vorbă.

Dieta ungară urmăzează cu ședințele sub președința kossuthistului Madarász. Discută despre câte tóte, numai să nu ajungă la alegerea de președinte. Corifeii, Aponyi, Csáki Álbín, Tisza István și câte un ministru, apar unii după alții pe arenă, și ei pórtă lupta în primele șire. Să sfășie reu.

Sfârșitul tragic al duor vieți aventuriere. Se știe cătă sfară 'n țară produsese nu demult, istoria Princesei Luiza de Coburg, fugită cu locotenentul Mattasich. Aventura lor se apropiie acum de tragicu sfârșit pe care l'a și meritat: Locotenentul Mattasich, care abia cu un an înainte era pismuitul amoretz al frumoșei fiice de rege, cea cu mână largă cheluitoare, zace ađi în temnița militară din Zagrab și își aștepta osândă între altele și pentru falsificare de cambii, în companie cu iubita sa, iar iubita lui e internată într'un ospiciu, deocamdată sub cuvânt că o țin în observare, până ce o vor așeza pe vecie acolo, ca pe o nebună.

Diarele din Zagrab, pregătesc deja lumea, la cele ce vor urma, ca să nu mai fie atunci prea mare sensația, și prvestesc că locotenentul va fi osândit la 6 ani temniță de cetate; iar diarele din Belgia, patria nenorocitei princese, spun că pérechia regală, părinții Luizei, se așteptă la „catastrofă“, adecă la aceea, ca fiica lor să fie declarată nebună, și deci internată în vr'un ospiciu, închiședuse și în urma ei, ca și în urma „iubitului“ seu, ușile de veci, și fiind în viitor doi morți de vii!..

Ministru à latere pe lângă persóna M. Sale din partea ungară, este numit prin autograf prea înalt, datat: Viena, 20 Dec. n. 1898, contele Manuil Széchenyi.

Iarna, albă, frumoasă, plăcută ca întâie întâlnire, s'a îndurat totuși să vie și pe la noi, să ne copere case, strade și câmpuri, cu albul seu lințolin. De ađi nópte (21 spre 22 Dec. n.) avem západă ca de un lat de mână, peste tot locul.

Fapta unui bun creștin. Parochianul din Șura-mare Ioan Turculeț, membru al comitetului parochial, în înțelegere cu soția sa Elena (Lina) a dăruit *o sută de floreni* la biserică noastră, cu menirea ca 2 icóne împărătesci să se facă, întru amintirea fiicei lor Maria, răposată la anul 1897 în etate de 12 ani.

O faptă nobilă această, care de sine se laudă și pentru care nouă ne rămâne numai recunoștință să arătăm față de acest vrednic creștin, ceea-ce facem și pe calea această — rugând pe a-tot puternicul Dumnezeu să-i lungescă frul vieții, și soției sale; — iar fiicei în amintirea căreia s'a făcut darul, împreună cu ceilălalti răposăți frați ai sei, să le dăruescă bunul Dumnezeu odihnă în loca-

șurile dreptilor. Șura-mare, 3 Decembre 1898 v. Nicolau Opris, capelan paroch.

O principesă germană în drum spre China. Se știe că Impăratul Germaniei a pus în fruntea flotei ce a trimis-o în apele Chineze, pe chiar fratele seu, principele Heinrich. Soția acestuia, s'a hotărît să facă lungul drum pe apă până la soțul seu, chiar acum, pentru ca să pôta petrece Crăciunul împreună acolo!.. Și a plecat și s'a dus și s'a tot dus, țile și săptămâni întregi, plutind pe vasul dus de vapor, între ceru și apă, — până ce în 12 Dec. precum se telegrafiază din London, a ajuns la Hongkong, unde și-a întâlnit soțul dorit și depărtat.

Unealta lui Luccheni — nimicită. Crimnalul ucigaș al împărătesei-regine Elisabeta, și-a luat deja pedepșa meritată. A mai ramas înse un act trist de isprăvit: nimicirea pilei ucigătoare și a recuisitelor prin cari s'a constatat mórtea împărătesei la hotelul Bearivage.

Este un obicei vechiu, ca tóte armele a căror jertfă a căđut vre-o persóna principiară, să se ardă sau să se nimicescă într'un chip óre-care, ca să nu rămână ca triste relievii pentru posteritate, și prin ele să se dea ansă la curiosități frivole.

Umor în necaz. În o ședința a consiliului comunal vienez, săptămâna trecută, „liberalii“, odinioară la frânele împărătesei cetăți, ađi în „oposiție“, — au interplat pe primarul Dr. Lueger, că óre nu comite un fapt punibil servitorial, care, deși din ordin presidențial, ia cu forța și dă afară pe cutare consilier din sat? Lueger i-a răspuns firește interpelantului, că — *din contră!*

Atunci liberalii deprimați, au protestat gălăgios contra acestei declarațiuni. Ei voiau să obție cumva constatarea că e „punibil“ a întrebuița brachiul, și încă un servitor față de un „consilier“ chiar „liberal“ (jidani). Așa apoi să pôta în viitor face ori ce larmă, fără teamă de dat afară! Cum însă Lueger i-a stămpărat rău prin răspunsul scurt și hotărît, „liberalul“ *Weinwasser* (ce nume apetitlich!..) s'a sculat și a făcut, fórté liniștit, propunerea: să se decidă că pe viitor servitorii, decâte-ori se obosesc dând afară pe câte un părinte al orașului, să fie împărtașiți de un „Arbeits-Zulag“, un adaus de plată pentru lucru, ca și cum ar fi tăiat lemne, ori ar fi făcut alte lucruri grele, la care nu-s obligați, *vor năgăra!*

Au rís liberalii de acest umor al lui *Wasser*, dar încă și mai bine au rís Luegeriștii, că ved pe „liberalii“ jidani reduși la rolul de a face ađi cel mult glume, că alteva, în conducerea orașului Viena, nu mai pot!

Avis. Au apărut litografate următoarele coruri de bărbați (4 voci): 1. „In Iordan“, troparul Botezului compus pe motive de ale cânt. bis. 2. „Fóie verde de trifoi“, cânt. popular. 3. „Tot ți-am đis mândro“ cânt. popular și 4. Două colinde („Patru păstori“ și „Colo'n sus“). Prețul unui exemplariu singularic e 30 cr. plus 5 cr. porto. Se pot căpăta la autorul: Timoteiu Popoviciu profesor de musică la gimnasiul din Brașov, strada Hirschner 28.

Nebun pe galeria Reichsrathului. Un óspe nenorocit a avut Vinerea trecută Reichsrathul din Viena; pe marele proprietar din Varșovia, cavalerul de Wallentin. Privind de pe galerie furioșele scene ale dietei, acelea se restrângeau așa de tare în sufletul lui, simțitor se vede, încât a început însuși să fie cuprins de o iritație mai mare și mai viuă ca înșiși furioșii de jos din cameră. De odată nemi putându-se stăpâni, început să sbiere în jos cătră deputați, ocărând când pe unii când pe alții, și furia lui deveni tot mai mare până început a face schime și a sbiera, de-a tras asupra-și atenția tuturor. Servitorii l'au luat și l'au dus în clinica de alienați „Krafft-Ebing“, unde medicii au constatat că s'a turburat de tot la munte bietul om.

Wallentin e unul din cei mai nenorociți nebuni de pe lume: în vreme ce alții spun că ei sunt împărați, crășmari ori soldați, acesta spune într'una că el e — *Wolff*, deputatul din Reichsrath, bine cunoscut prin scandalurile rabiate ce a provocat acolo!

Mulțumită.

Ca să putem termina noua biserică din comuna noastră, s'au milostivit a ne ajutora cu bani:

Ilustritatea Sa dl Zeno Mocsanyi din Bulciu cu 10 fl.

Dl Iosif Popescu din Cerbia ne-a trimis bani dela popor la lista nr. 378 suma 3 fl. 10 cr.

La lista nr. 1207 ne-a sosit dela On. Oficiu parochial din Greovaț 1 fl.

Cu lista nr. 1112 ne-au sosit dela On. oficiu parochial din Scașul-unguresc dela 27 contribuenți 4 fl. 40 cr.

Dl preot Pavel Popa din Gialacuta ne-a trimis la lista nr. 86 suma 3 fl.

Dl Maurițiu Klein din Gurasada ne-au trimis cu lista nr. 95 suma 2 fl.

Dl George Popoviciu, preot în Cliciova ne-a colectat cu lista nr. 1065 dela 27 contribuenți 7 fl. 45 cr.

Dl Teodor Baiant preot în Românești ne-a trimis la Lista Nr. 1086 suma 2 fl.

Cu Lista Nr 1561 ne-a colectat dl preot Teodor Vușean din Bucuróia dela 2 contribuenți 2 fl.

Dl Iosif Indrieș comerciant în Băcăinț ne-a trimis la lista nr. 61 suma 1 fl.

Cu lista nr. 1206 ne-a adunat Dl preot Mateiu Popoviciu din Goruia dela 2 contribuenți 5. fl 50 cr.

La lista nr. 1665 ne-a trimis Dl preot George Leucuța din Coroiu dela comuna bisericăscă 1 fl.

Dl Alexandru Pătrău preot în Chergeș ne-a trimis la lista nr. 106 suma 1 fl. Dl preot Ioan Balșan și soția din Bulbuc ne-a trimis la lista nr. 46 suma 5.

Dala On. Comitet par. din Chișorosin am primit la lista nr. 1543 suma 1 fl.

Dala On. oficiu parochial din Sacul am primit cu lista nr. 1051 dela 2 contribuenți 80 cr.

Dela On. oficiu paroch. din Fizeș am primit la Lista nr. 1243 suma 1 fl

Dela On. oficiu paroch. din Birciș am primit cu Lista nr. 1431 suma de 1 fl. 40 cruceri.

Dela biserică gr.-or. din Almaș am primit cu lista nr. 1332 suma 1 fl.

Dl preot George Popescu din Musca ne-a adunat cu lista nr. 1499 dela 43 contribuenți 4 fl. 73 cr.

Dl preot Nicolae Cristea din Valea Bulzului ne-au trimis la lista nr. 325 suma 1 fl. Dela On. ofic. paroch. din Rudaria am primit la lista nr. 1019 suma 4 fl.

Dl preot Ioan Murgu din Sasca-Montană ne-a colectat cu lista nr. 1188 dela 4 contribuenți 1 fl. 50 cr.

Mulțumim în numele credincioșilor nostri pentru tóte acestea binefaceri. Dđeu să le răspălătească cu bine ceresc atât donatorilor, cât și celor cari au ostenit pentru noi. Mulțumim sincer dlui Forian Budiú din Zam, căci și de astădată s'a arătat tórte marinos, de ne-a donat 50 legături lațuri în scoala pregătinei unui gard în jurul bisericei, încât prin acesta lipsita noastră biserică e scutită de o cheltuielă însemnată.

Cămpuri-Surduc la 8/20 August 1898

Pentru comuna bisericăscă

Ioan Budoiu
preot

George Igréț
epitrop

I. Löser.

Istoria Agriculturii.

Traducțiune autorisată de

Un prietin al plugarilor.

(Urmare.)

Cartofii (erumpenele) în anul 1588 s'au cultivat de botanicul Clusius în Frankfurt și Viena, și au aflat pentru flórea lor căutare și admirare.

9. Istoriografii naturalismului german, în ceea ce privește agricultura, pășesc în periodul acesta pe față; au apărut cărți de agronomie. Intre scrierile aceste ocupă locul prim cartea cea mare de Tabernamontanus (Jacob Teodor de Bergzabern 1590. În ea se cuprind preste 3000 plante cu frumoșe figuri artificiale). Acestă carte tracteză în secțiunea a șeptea despre grâu și diferitele lui soiuri. Despre secară amintesc: secară de érnă și de vară, cu însemnarea, că ea este bucata pentru pâne, despre grâu: de érnă și de vară și grâu cu spicul lung (mustățios), mai cu sémă în El-ass și la Rhen. Grăul de vară să se sémene în Februarie și Martie. Mai amintesc și despre alac, orz și altele de felul acesta.

10. Scriitorii cari au scris în periodul acesta despre agronomie, nu au fost din tinerete agronomi, ci mai cu sémă medici niști sau iuristi, de aceea și cărțile lor erau scrise mai cu sémă în limba latină, și fórté rar în limba germană. Așa și opul renumit

al iuristului Dr. Konrad Heresbach din Speier, care apăru la anul 1571 în Colonia sub numirea: „Rei rusticae liber quattuor“. După istoria agriculturii germane de Langenthal, 1882, se pare a fi cea mai bună carte nemțescă despre agronomie. Acest scriitor ne aduce înainte în cele patru cărți ale lui, cele două părți principale ale agronomiei: economia de câmp și economia de vite, apoi subdespărțeminte, mai întâiu agricultura și horticultura (grădinarit), și în urmă economia de vite și creșterea paserilor (găini, rațe etc.). Gunoiu vrea să'l șcie în două despărțeminte adunat: gunoiu cel vechiu și cel nou, ba gunoiu să fie pus la un loc de așa, ca sórele să nu-i sugă mustul. În pământ slab să se sémene bucate slabe, și în pământ gras bucate bune (grase). Gunoiu ud arat îndată în pământ, e stricăcios. Fórté frumos tracteză el despre margă, gunoiu de tină (adecă nomolul ce rămâne când ese ríul din albie) și var cu gunoiu, despre care ne aduce înainte un proverb, că face „părinți avuți și copii séraci.“ Gunoirea prin cenușă încă îi era cunoscută. Puterea gunoirei câmpului cu lupină ne-o descrie în un mod demn de imitat. Gunoiu uscat cere pământ umed, gunoiu cald pământ rece. La cultivarea fênațelor după Heresbach, se cere împrașciarea moșoróelor, depărtarea buruenelor, gunoirea anuală a fênațelor sérace în luna lui Februarie. Invătătura despre economia de vite își arată culmea în propozițiunea următoare: „Grijește de un soiu bun de vite, de o hrană bună, și ți voi ajunge scopul.“ O colecțiune de legi agronomice din timpurile vechi și un scurt capitul despre vênat și pescărit face finea acestui op interesant.

11. Ioan Coller (1572) din Silesia, se vtri mai tare ca toți ceialalti, prin scrierile lui, în cercurile agronomice, deși șciința lui era numai o superștițiune sistematică. În privința agriculturii el este independent de cei vechi. Regulele când să se samene, să îndreptau după cele patru anotimpuri; cel mai potrivit timp pentru a sémăna grâu însă este între luna nouă și primul pătrar, în o đí când luna e în scorpión, rac sau pești, căci atunci sunt timpuri calde și umede. sau în o đí când luna e în gemeni, cumpănă, căci și aceste sunt timpuri calde și umede. Ultioarea se învață din fundament. Spre a dobândi fructe gustóse, dulci, miroșítóre, e de ajuns a băga în simburele pomilor niere, aromate, asemenea se đice că dacă pui în rădăcini sau lemn sânge, fructele devin roșii, și în fine dacă vrei să faci pomul să rodéască, trebuie să'l sfredelisci și să pui în el sau în rădăcina lui, mercuriu (argint viu).

(Va urma)

VARIETĂȚI

Seracul gazetar. O interesantă, deși cam neplăcută, aventură a avut gazetarul italian *Santorelli*, voind să urmărească în drumul seu spre Palestina pe Impăratul Germaniei, spre a raporta diarelor din patria sa.

Autoritățile turcești din Iaffa, deși avea tóte scrisorile în ordine, l'au luat drept — anarchist, și l'au așezat în prinsóre! Așa în loc de raport, a putut trimite gazetei sale numai o plângere amară despre ce i-s'a întâmplat!..

Intervenind, cu graba cu care să pôte interveni la o atare depărtare, consulul italian, l'au eliberat, dar pe când a fost el liber — Impăratul Germaniei se întorsese deja acasă din Palestina!..

Un om glumeț mânca într'un birt o porție de pește. Când chelnerul trecu pe lângă masa lui, îi đise;

— Chelner, adu-mi o sticlă cu vin; peștele vrea să înóte!..

Un vecin de la altă masă, care mânca o friptură de porc, vru să profite de această ocazie și să se arate și el deștept:

— Chelner, — strigă el la réndul lui,

— adu-mi o halbă de bere, că porcul vrea să bea!..

Posta redacțiunii.

V. Pacală, Bpesta. Ni s'au trimis la timp.

T. Herman, Dej: Este comandată.

Dr. I. M. Vinerea. Am primit suta. Mare mulțămită. Sa rezervat. La vedere.

L. Tritcanu, Bpesta. De aici s'au dat liste numai pentru parochii. Faceți acolo uua, căci e tot atât.

Ad Nr. pp. 828—898

[214] 3—3

Concurs repetit.

În sensul veneratului ordin consistorial dtdo 23 Decembre a. tr. de sub Nr. 8682 Bis. prin acesta se publică concurs repetit, pentru întregirea postului de paroh în parochia de clasa a III-a Măguri, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful-Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, dau un venit sigur anual de 400 fl.

Doritorii de a reflecta la acest post, au a-și așterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigore, subscrisului oficiu, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parochial.

Cluj, 18 Novembre 1898.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

În tipografia archidieceșană a apărut:

CATECHISM

pentru învățământul religiunii drept-credincioșe răsăritene,

de

Moise Toma,

prelucrat de

Simeon Popescu,

ediția VIII.; prețul legat 20 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

Cel mai indispensabil Călindariu pentru fiecare preot și învățătoriu este fără îndoială

Călindariul

archidieceșan,

ce se poate procura la **Librăria archidieceșană,** Sibiu cu prețul de **30 cr.**

Călindariul pe anul **1899** este dedicat memoriei răposatului arhiepiscop și metropolit **Miron Romanul,** cuprindând: fotografia aceluia, o biografie scurtă, apoi date interesante din bôla lui, mórtea, înmormântarea și numeroșe condolențe, incurse din acest incident. Pe lângă partea pur calendaristă mai cuprinde genealogia, consemnarea regenților mai însemnați din Europa; afaceri de poștă, tren și telegraf, scala timbrelor și computărilor de interese, precum și întreg șematismul metropoliei ortodoxe române din Transilvania și Ungaria și în deosebi șematismul amănunțit al archidieceșei, atât de trebuincios în toate afacerile bisericesti și școlare. Indicarea agendelor parochiale și protopresbiterale, specificate după luni; estrase folositoare din regulamentele consistorului archidieceșan; indigitari pentru învățătorii soldați; tîrgurile, anunțuri etc.

Îl recomandăm tuturor!

Orologie de buzunar americane.

Cu garanță, că nickelul nu-și schimbă colórea, construcția mai esactă și mai bună decât a celor mai scumpe.

Prețul de bucată florini 3.—

Pe lângă garanță, până unde ajunge proviziunea.

Lângă orologiu lanț argintit cu 60 cr.

Aparat de ras — automat.

Fox, fabricat veritabil de solingen, distins la multe expoziții, nu cere praxă. Tăierea eschisă. Lucru curat și comod. Scutesce de bôle de piele. Durabil și scutesce de spese.

O bucată fl. 3.—

Tăișul *** e din oțel strălucitor, celelalte părți din alpaca.

Un tăiș separat lângă el fl. 1.—

Se pot comanda la:

POLLÁK SÁNDOR, reprezentantul principal.

Budapesta, V. ker. Kálmán-utca 17.

Colectanților se espedeză la 5 bucăți, unul gratis. [183] 26—30

Din
„Biblioteca de popularizare“,
pentru literatură, artă și știință,
au apărut până acum:

Nr. 1 <i>Nuvele siberiene</i> , de Vladimir Korolenko;	Nr. 19 <i>Nuvele extra-ordinare</i> de Edgar Poë;
Nr. 2 <i>Nuvele țărănesci</i> , de Björnsterne Björnson;	Nr. 20—21 <i>Stilul în artă</i> , de Hans Sebastin Schmid;
Nr. 3 <i>Nuvele și povestiri populare</i> , de Lew N. Tolstoi;	Nr. 22 <i>Un roman în noue scrisori</i> , de Teodor M. Dostoiewski;
Nr. 4 <i>Schițe și tablouri</i> , de Ioan Neruda;	Nr. 23 <i>Poesii</i> , traduceri libere în versuri de Sully Prudhomme;
Nr. 5 <i>Șese nuvele</i> , de I. P. Iacobescu;	Nr. 24 <i>Studii și portrete literare</i> , de Jules Lemaitre;
Nr. 6 <i>Nuvele</i> de H. de Balzac;	Nr. 25 <i>Pilone</i> de Wilhelm Bergsöe;
Nr. 7 <i>Din viața poporului</i> , de Alecs. Swientochowski;	Nr. 26 <i>Darwin, viața doctrina și importanța lui</i> de A. de Condolles și A. Südekum;
Nr. 8 <i>Pe apă</i> de Guy de Maupassant	Nr. 27 <i>Schițe din California</i> , de Bret Harte;
Nr. 9 <i>Nuvele alese</i> , de Al. Puskin;	Nr. 28 <i>Simplu</i> de Traian Demetrescu;
Nr. 10 <i>Ómeni și scrieri</i> , de Georg Brandes;	Nr. 29 <i>In Lonț!</i> de Paul Hervieu;
Nr. 11 <i>Din Cartea cântecelor</i> , de H. Heine;	Nr. 30 <i>Scrisórea furată și alte povestiri extra-ordinare</i> de Edgar Poë;
Nr. 12 <i>Liga tinerimii</i> , comedie în 5 acte de Henric Ibsen;	Nr. 31 <i>Don Iuan</i> pe Molière;
Nr. 13 <i>Dónna Marchisă și alte nuvele</i> de Quida;	Nr. 32 <i>Poesii alese</i> , de Al. Petófi;
Nr. 14 <i>Lăutarul din Cremona</i> , de Francois Coppée;	Nr. 33—34 <i>In temniță</i> de Z. C. Arbure
Nr. 15 <i>Ilka și alte nuvele</i> , de Al Dumas fils;	Nr. 35 <i>Crîng și luncă</i> de T. Duțescu-Duțu;
Nr. 16 <i>Nuvele</i> de Guy de Maupassant;	Nr. 36 <i>Chestiuni literare</i> ed M. Strajan.
Nr. 17—18 <i>Suferințele tinerului Werther</i> de Wolfgang v. Goethe;	Nr. 37 <i>Antologie sanscrită</i> , de G. Coșbuc
	Nr. 38 <i>Femea îndărătnică</i> , de V. Schakespeare;
	Nr. 39—40 <i>Cestiuni literare</i> , de M. Strajan

Un nr. broș. 16 cr., leg. 30 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidieceșane Sibiu.

În Tipografia archidieceșană din Sibiu a apărut

DOTAȚIUNEA CLERULUI.

Reflexiuni asupra proiectului de lege despre întregirea venitelor preoțesci

de
ILIE DINURSENI.

Broșura se estinde pe 147 pagini și are următorul cuprins:

Un studiu asupra proiectului de lege mai sus numit, care s'a publicat în mai mulți numeri ai „Telegrafului Român“ din anul acesta. Memoriul dela 1850 al episcopului, mai târziu metropolitului

ANDREIU baron de ȘAGUNA,

asupra dotațiunii clerului; apoi proiectul de lege despre întregirea emolumentelor preoțesci și în urmă interesanta motivare, cu care ministrul cultelor și instrucțiunii publice a prezentat dietei acel proiect, și pe care diarele române au publicat-o numai în scurte excerpte.

Fiind chestiunea dotațiunii clerului actuală, credem, că autorul acestei broșure a făcut un bun serviciu biserecei române, dând ocașiune clerului a cunoșce cât mai de aprópe nimitul proiect care privesce atât de deaprópe sórtea lui. Este în interesul bisericei că proiectul să fie cunoscut în cercuri cât mai largi, de aceea o recomandăm mai ales atențiunii clerului nostru, precum și a aceluia, cari se intereséză de mersul afacerilor nóstre bisericesti.

Prețul 1 corónă.

Se poate procura din

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.

Ne-au sosit acum:

Tabele de părete pentru cetit, românesci fl.	2.40
„ „ „ „ „ unguresci „	2.40
„ „ istoria naturală (16 bucăți colorate: regnul animal, vegetat și mineral) „	7.20
Tabele de măsuri metrice cu espicare „	— .80
Modele de desemn à 24 foi	1.70

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.